

ZARZĄDZENIE Nr 133/2016
PREZYDENTA MIASTA TCZEWA

z dnia 19.04.2016 r.

w sprawie wprowadzenia polityki zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Tczewie i gminnych jednostkach organizacyjnych.

Na podstawie art. 33 ust.1 i 3 w związku z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz.U. z 2016r., poz.446) oraz art. 69 ust.1 pkt 2 i 3 , w związku z art. 68 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885z póź. zm.), Zarządzenia Nr 89/2016 Prezydenta Miasta Tczewa z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Miejskiej Tczew, zarządza się, co następuje:

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

Zarządzenie określa zakres, zasady i sposoby funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Tczewie i jednostkach organizacyjnych gminy sprzyjający realizacji celów, efektywniejszemu wykorzystaniu zasobów i lepszemu reagowaniu na sytuacje nieprzewidziane.

§2

Celem systemu zarządzania ryzykiem jest zapewnienie mechanizmów służących osiągnięciu wyznaczonych celów, a także poprawy jakości oraz efektywności zarządzania , wyeliminowaniu zakłóceń w osiągnięciu celów i realizacji zadań zarówno bieżących jak i inwestycyjnych.

§3

Celem polityki zarządzania ryzykiem jest identyfikacja obszarów ryzyka i zadań wrażliwych, oszacowanie ryzyka a następnie sprowadzenie ryzyka do akceptowalnego poziomu.

§4

Użyte w treści zarządzenia terminy oznaczają:

- 1) **Ryzyko** – potencjalne niepożądane zdarzenie lub okoliczność, które będzie miało wpływ na wykonywanie zadań bądź osiągnięcie celów założonych przez jednostkę.
- 2) **Zarządzanie ryzykiem** – proces systematycznej identyfikacji , analizy, oceny i postępowania z ryzykiem.
- 3) **Właściciel celu/zadania/ryzyka** – osoba odpowiedzialna za wykonanie danego celu, zadania i za administrowanie konkretnym ryzykiem zidentyfikowanym w obszarze działania urzędu lub jednostki organizacyjnej.

- 4) **Mechanizm kontroli** – rozwiązania organizacyjne, techniczne lub prawno- finansowe służące do ograniczenia poziomu ryzyka.
- 5) **Analiza ryzyka** – proces, którego elementami są: identyfikacja ryzyka, ocena ryzyka oraz ocena mechanizmów kontroli.
- 6) **Czynniki ryzyka** – okoliczności (prawne, faktyczne) zdarzenia, działanie lub zaniechanie, które mogą spowodować wystąpienie ryzyka lub jego zwiększenie lub zmniejszenie.
- 7) **Hierarchizacja ryzyka** – uporządkowanie ryzyk wg kryterium ich znaczenia dla osiągnięcia założonych celów.
- 8) **Monitorowanie ryzyka** – obserwowania ryzyk pod kątem zmiany siły ich oddziaływania i prawdopodobieństwa ich wystąpienia.
- 9) **Rejestr ryzyka** – zestawienie w formie pisemnej wszystkich zidentyfikowanych ryzyk.

Rozdział II

Wyznaczanie celów

§ 5

Najistotniejszym elementem kontroli zarządczej jest system wyznaczania celów strategicznych i monitoring ich realizacji.

§ 6

W terminie do **31 stycznia każdego** roku kalendarzowego:

- 1) Naczelnicy wydziałów Urzędu Miejskiego w Tczewie i Dyrektorzy jednostek organizacyjnych dokonują wyboru celów strategicznych do realizacji na dany rok, które stanowić będą obszar do identyfikacji ryzyka wraz z określeniem mierników, opisu ryzyka, skutków prawdopodobieństwa wystąpienia a także wskazanie właściciela ryzyka i reakcji na ryzyko i przedstawiają do akceptacji swoim bezpośrednim przełożonym.
- 2) W ramach nadzoru Prezydent Miasta, Zastępcy Prezydenta, Skarbnik i Sekretarz Miasta dokonują w porozumieniu z Naczelnikami Wydziałów Urzędu Miejskiego w Tczewie i Dyrektorami jednostek organizacyjnych weryfikacji celów i ustalają w liczbie nie większej niż 5 dla danej jednostki / wydziału.
- 3) Do przekazywania informacji o głównych celach Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych, po weryfikacji o której mowa w pkt. 2 służy „Rejestr ryzyk”, którego wzór stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 7

Przy określeniu celów bierze się pod uwagę:

- 1) przepisy prawa powszechnie obowiązujące i akty prawa miejscowego,
- 2) misję Urzędu Miejskiego w Tczewie,

- 3) uchwałę budżetową na dany rok,
- 4) Wieloletnią Prognozę Finansową,
- 5) Wytoczne kierownictwa,
- 6) strategię rozwojową, plany i programy uchwalone przez Radę Miejską.

§ 8

Wybrane cele powinny być określone w perspektywie co najmniej rocznej i spełniać następujące warunki :

- 1) konkretne – sformułowane w zwięzły sposób, jednoznaczny, precyzyjnie określony cel, który zamierzamy osiągnąć,
- 2) mierzalne – oparte na liczbach- ilość, jakość ,koszt, czas,
- 3) osiągalne – oparte na obiektywnej ocenie możliwości oraz akceptowane przez zainteresowane strony,
- 4) realistyczne – możliwe do zrealizowania w oparciu o dostępne zasoby,
- 5) określone w czasie – precyzyjnie określające terminy wykonania.

§ 9

Wszystkim wyznaczonym celom Naczelnicy wydziałów Urzędu Miejskiego w Tczewie i Dyrektorzy jednostek organizacyjnych przypisują mierniki określające ich docelową wartość, które powinny umożliwić wartościowe, ilościowe lub opisowe określenie bazowego i docelowego poziomu efektów z poniesionych nakładów.

§ 10

Rolę właścicieli ryzyka w Urzędzie Miejskim w Tczewie pełnią Naczelnicy wydziałów. W jednostkach organizacyjnych właścicieli ryzyk zidentyfikowanych w danej organizacji ustala jej Dyrektor.

§ 11

Do jednego zadania zaleca się identyfikowanie co najwyżej pięciu ryzyk.

§ 12

W terminie do końca lutego każdego roku wyznaczona osoba sporządza na podstawie danych z Wydziałów i jednostek organizacyjnych, zbiorczy Rejestr zidentyfikowanych ryzyk na dany rok i przekazuje do zatwierdzenia Prezydentowi Miasta .

§ 13

Dyrektorzy jednostek organizacyjnych prowadzą częściowe „Rejestry ryzyk” dla swoich jednostek.

Rozdział III

Identyfikacja ryzyka i sprawozdawczość

§ 16

W terminie do dnia **31 stycznia** każdego roku Naczelnicy wydziałów Urzędu Miejskiego w Tczewie i Dyrektorzy jednostek organizacyjnych dokonują identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów wybranych do realizacji w danym roku.

§ 17

W terminie do **15 lipca każdego** roku Naczelnicy wydziałów Urzędu Miejskiego w Tczewie i Dyrektorzy jednostek organizacyjnych zapewniają przeprowadzenie półrocznej, wg stanu na 30 czerwca, aktualizacji ryzyk zidentyfikowanych w odniesieniu do celów wybranych do realizacji w danym roku i przekazują wynik tej aktualizacji do „**wyznaczonej osoby**” do dnia 31 lipca każdego roku.

§ 18

- 1) W ramach monitorowania realizacji celów w terminie do **31 stycznia** każdego roku, Naczelnicy wydziałów Urzędu Miejskiego w Tczewie i Dyrektorzy jednostek organizacyjnych przekazują do akceptacji swoim bezpośrednim przełożonym „**Raport roczny z zarządzania ryzykiem**”, którego wzór stanowi **Załącznik Nr 2** do niniejszego zarządzenia.
- 2) W raporcie należy przekazać również informacje o ryzykach, które wystąpiły a nie były zidentyfikowane.

Rozdział IV

Ocena ryzyka

§ 19

Ocenę ryzyka, pod względem jego znaczenia dla osiągnięcia założonych celów, przeprowadza właściciel ryzyka w ramach procesu identyfikacji ryzyka.

§ 20

Każde ryzyko oceniane jest jako iloczyn siły oddziaływania i prawdopodobieństwa jego wystąpienia. Wyniki ujmowane są w „Rejestrze ryzyka”.

§ 21

Ocena siły oddziaływania polega na przypisaniu każdemu z ryzyk punktacji, jednakowej dla Urzędu Miejskiego w Tczewie i jednostek organizacyjnych wynikającej z poniższej tabeli oddziaływania ryzyka:

Tabela oddziaływania ryzyka.

Punktacja	Opis
1	oznacza oddziaływanie małe
2	oznacza oddziaływanie umiarkowane
3	oznacza oddziaływanie duże
4	oznacza oddziaływanie bardzo duże

§ 22

Ocena prawdopodobieństwa występowania danego ryzyka polega na przypisaniu każdemu z ryzyk punktacji od 1 do 4 wg poniższej tabeli prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka:

Tabela prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.

Punktacja	Opis	% prawdopodobieństwa, że ryzyko wystąpi w nadchodzącym roku
1	oznacza oddziaływanie małe	0-20%
2	oznacza oddziaływanie umiarkowane	21-60%
3	oznacza oddziaływanie duże	61-80%
4	oznacza oddziaływanie bardzo duże	81-100%

§ 23

Wyniki analizy ryzyka przedstawia się przy pomocy Tabeli punktowej oceny ryzyka stanowiącej **Załącznik Nr 3** do niniejszego Zarządzenia, która określa niski, średni i wysoki poziom ryzyka przypisując dla każdego z nich odpowiednią kolorystykę:

- 1) poziom niski – kolor żółty, najniższe zagrożenie, wymaga stałego monitorowania poziomu ryzyka, zaplanowanie i wdrożenie działań zaradczych zależy od decyzji właściciela ryzyka,
- 2) poziom średni – kolor zielony, akceptowany poziom ryzyka wymaga stałego monitorowania poziomu ryzyka oraz zaplanowania działań zaradczych do ewentualnego wdrożenia,
- 3) poziom wysoki – kolor czerwony, nieakceptowany poziom ryzyka, właściciel ryzyka zobowiązany jest do podjęcia działań w celu sprawdzenia ryzyka do poziomu akceptowalnego w terminie uzgodnionym z bezpośrednim przełożonym bądź podjęciu decyzji o wycofaniu się.

§ 24

Na podstawie przeprowadzonej oceny należy dokonać hierarchizacji ryzyk, umieszczając je w „Rejestrze ryzyka” przy każdym celu w kolejności od najwyższego do najmniejszego.

Rozdział V

Reakcja na ryzyko

§ 25

W Urzędzie Miejskim w Tczewie i gminnych jednostkach organizacyjnych przyjmuje się następujące sposoby postępowania z ryzykiem, które wskazuje właściciel ryzyka:

1. akceptacja ryzyka, tolerowanie – jego poziom nie jest duży i nie ma wpływu na wykonanie zadania,
2. unikanie ryzyka – odejście od działań, które wiążą się z ryzykiem,
3. ograniczenie, minimalizacja ryzyka – podjęcie działań zaradczych mających na celu ograniczenie prawdopodobieństwa i efektu wystąpienia danego zdarzenia lub skutków wystąpienia ryzyka lub obu jednocześnie.

Rozdział VI

Postanowienia końcowe

§ 26

Wszyscy pracownicy Urzędu Miejskiego w Tczewie i Dyrektorzy jednostek organizacyjnych są zobowiązani do zapoznania się z niniejszym Zarządzeniem i przestrzeganiem wprowadzonych zasad i określonej procedury.

§ 27

Traci moc Zarządzenie Nr 379/2012 Prezydenta Miasta Tczewa z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia polityki zarządzania ryzykiem w Gminie miejskiej Tczew.

§ 28

Wykonanie zarządzenia powierza się Naczelnikom wydziałów Urzędu Miejskiego w Tczewie oraz Dyrektorom jednostek organizacyjnych.

§ 29

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta

Mirosław Pobłocki